

Retouradres: Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten

Onderwerp

bestuurlijke reactie op zienswijzen 1^e begrotingswijziging 2025 en Regionaal Risicoprofiel

Datum

28 maart 2025

Beste mevrouw/heer,

Bij het bespreken van met name de voorgestelde begrotingswijziging in uw raden en tijdens de raadsbijeenkomsten is uitgebreid stilgestaan bij de ontstane situatie bij Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Daarbij zijn vele vragen gesteld over hoe deze situatie heeft kunnen ontstaan, de consequenties daarvan en het lange termijn perspectief.

De directe aanleiding was gelegen in een analyse die de interim-directeur en het hoofd financiën hebben gemaakt van de situatie in de organisatie, zowel materieel als personeel. Deze analyse is besproken tijdens onze jaarlijkse bestuursconferentie in maart 2024. De analyse liet zien dat de organisatie door de bodem dreigde te zakken zowel waar het gaat om de belasting van de eigen medewerkers, de robuustheid van de interne processen als de materiele uitrusting van de organisatie. Vervolgens heeft het bestuur direct besloten deze problematiek fasegewijs aan te pakken. De eerste bestuursopdracht betrof het zo spoedig mogelijk weer voldoen aan de minimale wettelijke vereisten die aan de organisatie van een veiligheidsregio worden gesteld. Wij hebben u bij het toezenden van de ontwerpbegroting 2025 al aangekondigd dat waarschijnlijk aanvullende middelen nodig zullen zijn. Deze zijn nu opgenomen in de Kadernota 2026 en deels al verwerkt in de u ter zienswijze voorgelegde eerste begrotingswijziging 2025, oplopend naar ca. 6 miljoen euro. Verdere voorstellen om de organisatie op te tillen naar een niveau dat passend is bij onze regio en rekening houdt met de schaa sprong en andere veiligheidsontwikkelingen in de toekomst, volgen uit het Beleidsplan dat later dit jaar afgerond zal worden. Uw raden zullen ook daarbij worden betrokken.

Bestuurlijke reflectie

De vraag hoe deze situatie heeft kunnen ontstaan, verdient bestuurlijke reflectie.

In de afgelopen tien jaar is bij herhaling onze veiligheidsregio geconfronteerd met de opdracht om problematiek of nieuwe uitdagingen zelf te adresseren binnen de bestaande begroting. Dit betekende de facto bezuinigingen. Ook vanuit sommige gemeenteraden is bij herhaling aangedrongen op besparingen om daarmee de gemeentelijke bijdrage laag te houden. Gemeenten stonden de afgelopen jaren ook onder financiële druk door onder andere de bezuinigingen vanuit het Rijk, wat ervoor heeft gezorgd dat nadrukkelijk ook naar gemeenschappelijke regelingen is gekeken om binnen de eigen begroting te blijven zoeken naar financiële oplossingen. Daarmee is de financiële

jas van VRBZO steeds krappere kanten komen te zitten en is inmiddels de ondergrens bereikt of zelfs gepasseerd. Dit blijkt ook uit de benchmark-onderzoeken waaruit naar voren komt dat de gemeentelijke bijdrage die wij aan onze VRBZO afdragen laag is, vergeleken met andere regio's. Tevens is daaruit op te maken dat het investeringsniveau van VRBZO structureel laag is, vergeleken met vele andere veiligheidsregio's. De Coronacrisis en inspanningen die VRBZO destijds heeft geleverd, heeft er toe geleid dat veel van de reguliere werkzaamheden bijna twee jaar zijn doorgeschoven. Dit alles had veel eerder door ons als bestuur moeten worden erkend. We hadden de ruimte moeten bieden aan de organisatie om zorgen hierover eerder en in openheid met ons te bespreken.

Tot slot; Het bestuur van VRBZO beseft dat het in de afgelopen jaren onvoldoende heeft gestuurd op het uitvoeringsniveau van veiligheid in deze regio en daarbij onvoldoende in contact heeft gestaan met de organisatie. We gaan daarom in de komende maanden samen met de organisatie bespreken hoe deze relatie kan worden versterkt, hoe verantwoordings- en sturingsinstrumenten beter kunnen worden ingezet. Wij zullen u op de hoogte houden van deze ontwikkelingen en van de wijze waarop de extra financiële middelen worden ingezet om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Dit zal gebeuren via tussentijdse informatiebrieven. Op korte termijn zullen we u al informeren hoe en op welke momenten u als raden wordt betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan.

Specifieke reactie op enkele zienswijzen met betrekking tot de 1^e wijziging begroting 2025

Enkele gemeenteraden spreken via hun zienswijze op de 1^e begrotingswijziging 2025 het belang uit van een goede toekomstvisie en meerjarig inzicht in de financiële consequenties. Als uitwerking van de deelopdrachten 2 en 3 van de bestuursopdracht wordt nog dit jaar een ontwerp voor een beleidsplan 2027-2030 opgeleverd. Bij de totstandkoming van dit beleidsplan wordt besproken welke keuzes er zijn te maken, welke ambities worden voorgestaan en aan welke knoppen moet worden gedraaid.

Enkele gemeenteraden spreken hun zorg uit over het belang van de medewerkers VRBZO en van het houden van een tevredenheidsonderzoek onder de medewerkers van VRBZO. Het bestuur en de organisatie delen uw beeld dat betrokkenheid van medewerkers van groot belang is. Zo wordt nog dit jaar een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit naast de bestaande systematiek van belevingsonderzoeken onder brandweerpersoneel.

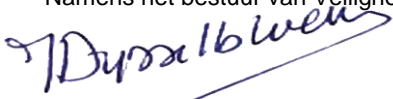
Enkele gemeenteraden spreken de wens uit een onderzoek te willen laten uitvoeren naar het ontstaan van de huidige situatie en wie hiervoor verantwoording dragen. Zoals aangegeven is het bestuur voornemens om samen met de organisatie te komen tot maatregelen om te voorkomen dat we opnieuw in een dergelijke verrassende en onwenselijke situatie komen. We willen daarbij vooruit kijken en alle energie steken in een verbeterproces. Een terugblik op het verleden kan daarbij van nut zijn. In bovenstaande reflectie kijken we als bestuur al terug op de vraag hoe heeft deze situatie kunnen ontstaan. Deze analyse en de conclusies daaruit worden breed gedeeld. De toegevoegde waarde van een onderzoek is daarmee beperkt en zou veel vergen van de organisatie. Wij zijn daar daarom geen voorstander van.

Specifieke reactie op een ontvangen zienswijze met betrekking tot het Regionaal Risicoprofiel 2025

Van enkele gemeenten hebben wij zienswijzen op het Regionaal Risicoprofiel 2025 (RRP) ontvangen waarvan met dank voor deze inbreng kennis wordt genomen en waarmee in het verdere proces van uitwerking rekening wordt gehouden.

Een enkele zienswijze heeft betrekking op de vraag wanneer en hoe de focusgebieden verder worden uitgewerkt en welke stappen er worden genomen om deze risico's in de toekomst te adresseren. Als reactie hierop wordt aangegeven dat, ter voorbereiding op het op te stellen beleidsplan, een omgevingsanalyse is opgesteld. Deze analyse gaat in op (overige) ontwikkelingen waarmee we de komende jaren mogelijk te maken krijgen. Het beleidsplan zal daarmee niet alleen de geïdentificeerde risico's als uitgangspunt nemen, maar ook rekening houden met relevante trends en ontwikkelingen. In de komende jaren zal VRBZO samen met partners deze risico's verder verdiepen en doorleven.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

J.R.V.A. Dijsselbloem
Voorzitter